

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

12. juni 2020

Kommissionens turismepakke

1. Resumé

Kommissionen offentliggjorde den 13. maj 2020 en såkaldt "turismepakke", som indeholder en overordnet meddelelse om genopretning af turismesektoren i 2020 og frem samt en række retningslinjer ift. 1) genoptagelse af transporttjenester og forbindelser, 2) en faseinddelt og koordineret tilgang til genoprettelse af den frie bevægelighed og ophævelse af kontrollen ved de indre grænser 3) en gradvis genoptagelse af turisttjenester og sundhedsprotokoller for virksomheder i hotel- og restaurationsbranchen samt 4) henstilling om vouchers, som passagerer og rejsende får som alternativ til tilbagebetaling af aflyste rejse- og transporttjenester. Formålet med turismepakken er at opnå en fælles forståelse for principperne for en fælles tilgang til en genåbning med fokus på gennemsigtighed, lige vilkår for alle og solidaritet.

Turismepakken skal give europæere mulighed for igen at rejse sikkert og trygt på tværs af Europa så snart den sundhedsmæssige situation tillader det, ligesom pakken retter sig mod at hjælpe den europæiske turismesektor med at komme sig oven på pandemien ved at støtte virksomheder og sikre, at Europa fortsætter med at være verdens førende turistdestination.

Regeringen ser positivt på, at Kommissionen har fremlagt en række fælles retningslinjer for en sikker genåbning af turismeerhvervet, der er hårdt ramt af covid-19 udbruddet. Regeringen støtter Kommissionens fokus på en gradvis og kontrolleret genåbning af turismeerhvervet. Regeringen tager derudover Kommissionens henstilling om vouchers, som passagerer får som alternativ til tilbagebetaling af aflyste rejse- og transporttjener til efterretning og noterer sig, at den skitserede tilgang flugter med hvordan området pt. håndteres i Danmark. Regeringen støtter derudover Kommissionens arbejde med at genopretningen skal fremme en bæredygtig turismesektor i overensstemmelse med European Green Deal samt digital omstilling.

2. Baggrund

Europa-Kommissionen (Kommissionen) har i lyset af covid-19 udbruddet sat turisme højt på dagsordenen, bl.a. henset til at turisme er blevet udpeget som én ud af 14 industrielle ”økosystemer,” der skal støttes og styrkes med henblik på at bringe EU ud af krisen. Turisme har stor betydning for EU, idet turismens direkte og indirekte effekter bidrager til ca. 10 pct. af EU’s BNP og har gjort EU til verdens førende turistdestination med 563 millioner internationale ankomster årligt. For mange medlemsstater udgør turisme en stor del af den samlede økonomi og turisme er især med til at sikre vækst og beskæftigelse i egne, der er udfordret af stigende urbanisering. Dette turismeøkosystem, der dækker over en bred række af aktiviteter, herunder rejser, transport, indkvartering, mad, rekreation på land, vand, kultur og i naturen, er blevet hårdt ramt af covid-19. FN’s turismeorganisation anslår, at den internationale turisme står over for et tab på mellem 60-80 pct. sammenlignet med sidste år, dvs. et beløb svarende til mellem 840-1100 mia. euro i eksportindtægter. Omsætningen i turismeerhvervet er som følge af covid-19 mange steder blevet voldsomt indskrænket eller forsvundet, personale er afskediget eller hjemsendt og en lang række både små og store virksomheder er konkurstruede.

Med den overordnede meddelelse om genopretning af turismesektoren i 2020 (COM (2020) 550) og frem samt de fire medfølgende vejledninger præsenterer Kommissionen en turismepakke, der skal hjælpe medlemsstaterne med en genåbning af turismesektoren samtidig med, at der tages de fornødne sundheds- og sikkerhedsforanstaltninger. Samtidig har pakken som mål at støtte turismeøkosystemets bæredygtighed for de kommende generationer.

Turismepakken kommer i forlængelse af en række initiativer som følge af covid-19 udbruddet, hvor flere medlemsstater som led i covid-19 håndteringen har indført midlertidig grænsekontrol og indrejserestriktioner på de indre grænser. F.eks. Danmark blev Kommissionen og de øvrige medlemslande den 13. marts 2020 meddelt, at den eksisterende midlertidige grænsekontrol per 14. marts 2020 blev udvidet til at omfatte alle indre grænser fra Danmark til øvrige EU-lande. Alle uden et anerkendelsesværdigt formål ville efter indrejserestriktionerne blive afvist ved såvel den ydre som den indre danske grænse. Godstransport og levering af tjenesteydelser er dog undtaget fra grænsekontrollen for ikke at forstyrre forsyningskæderne og opretholde og sikre distribution af varer og forsyninger. Som en del af regeringens aftale med Folketingets partier om en gradvis åbning af Danmark fremlagde regeringen den 29. maj en plan for sommerens rejsevejledninger, hvor der fra 15. juni åbnes op for Norge, Tyskland og Island, hvor covid-19 smitten vurderes at være under kontrol, mens alle ikke-nødvendige rejser til resten af verden frarådes indtil den 31. august. Regeringen er i dialog

med Sverige og Finland, og der kan på den baggrund eventuelt blive foretaget yderligere lempelser i rejsevejledningerne inden den 31. august. På den anden side af sommeren vil regeringen se på at åbne Danmark op for de øvrige Schengen-lande og Storbritannien.

Kommissionen har i den forbindelse løbende udsendt retningslinjer og meddelelser om grænseforanstaltninger i håndteringen af covid-19.

Derudover offentliggjorde Kommissionen i marts 2020 foreløbige retningslinjer for EU-passagerrettigheder i forbindelse med udviklingen af covid-19-situationen for at sikre ens håndhævelse på tværs af Unionen som respons på, at flere lande på tidspunktet havde indført rejserestriktioner og grænsekontrol, som har en indflydelse på de europæiske transporttjenester.

3. Formål og indhold

Kommissionens turismepakke indeholder en overordnet meddelelse om genopretning af turismesektoren i 2020 og frem samt en række retningslinjer ift. 1) en faseinddelt og koordineret tilgang til genoprettelse af den frie bevægelighed og ophævelse af kontrollen ved de indre grænser, 2) genoptagelse af transporttjenester og forbindelser, 3) en gradvis genoptagelse af turisttjenester og sundhedsprotokoller for virksomheder i hotel- og restaurationsbranchen samt 4) henstilling om vouchers, som passagerer og rejsende får som alternativ til tilbagebetaling af aflyste rejse- og transporttjenester. Formålet er at opnå en fælles forståelse for principperne for en fælles tilgang til en genåbning med fokus på gennemsigtighed, lige vilkår for alle og solidaritet.

Turismepakken skal give europæere mulighed for igen at rejse sikkert og trygt på tværs af Europa så snart den sundhedsmæssige situation tillader det, ligesom turismepakken retter sig mod at hjælpe den europæiske turismesektor med at komme sig oven på pandemien ved at støtte virksomheder og sikre, at Europa fortsætter med at være verdens førende turistdestination.

En faseinddelt og koordineret tilgang til genoprettelse af den frie bevægelighed og ophævelse af kontrollen ved de indre grænser

Kommissionen udfolder sin ambition om at genoprette den fri bevægelse på en sikker og ubegrænset vis i meddelelsen *"Hen imod en faseinddelt og koordineret tilgang til genoprettelse af den frie bevægelighed og ophævelse af kontrollen ved de indre grænser"* (C(2020) 3250 final). Meddelelsen har navnlig til formål at sikre en koordineret tilgang blandt medlemsstaterne i forbindelse med ophævelse af COVID-19-foranstaltningerne og anbefaler, at der indledes med lempelser mod enkeltlande eller i regioner under forudsætning af, at der ikke sker forskelsbehandling mellem unionsborgere på

grundlag af nationalitet, og at det sker samtidigt i forhold til alle EU- og Schengenlande i tilsvarende epidemiologiske situationer.

Kommissionen foreslår en faseopdelt tilgang for genopretningen, og at faserne bør gennemføres på en fleksibel og koordineret måde, der bl.a. giver mulighed for at genindføre visse foranstaltninger, hvis den epidemiologiske situation kræver det, eller for hurtigere at ophæve foranstaltningerne, hvis situationen tillader det.

Ved en gradvis ophævelse af foranstaltningerne, angiver Kommissionen følgende kriterier, som skal tages i betragtning ved vurderingen af, om det er på tide gradvist at ophæve rejserestriktionerne og kontrollen ved de indre grænser:

1. Hvorvidt den epidemiologiske situation i medlemsstaterne begynder at konvergere.
2. Muligheden for at etablere andre inddæmningsforanstaltninger.
3. Proportionaliteten ved at opretholde generelle restriktioner i forhold til de økonomiske og samfundsmæssige hensyn samt hensynet til arbejdskraftens mobilitet og handlen på tværs af grænserne i EU.

Kommissionen anfører dog samtidig, at det er medlemsstaterne, der skal vurdere situationen i deres land på grundlag af de ovennævnte kriterier og beslutte at ophæve restriktionerne.

Kommissionen anbefaler desuden, at beslutningerne om at ophæve kontrollen træffes i samråd med de andre medlemsstater, og at medlemsstaterne i forbindelse med ophævelsen af restriktionerne sikrer, at udvekslingen af informationer mellem Kommissionen og medlemsstaterne fortsætter.

Derudover henviser Kommissionen til behovet for en snarlig afslutning af forhandlingerne med Europa-Parlamentet og Rådet om revisionen af EF-forordning nr. 883/2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger (og EF-forordning nr. 987/2009), som koordinerer EU/EØS-landenes regler om social sikring, herunder regler om arbejdsledsløshedsdagpenge, sundhedsydelse og pension.

Genoptagelse af transporttjenester og forbindelser

Kommissionen uddyber sine initiativer til at genoprette transport på en sikker måde i meddelelsen "*Covid-19: Retningslinjer for gradvis genindførelse af transporttjenester og transportforbindelser (retningslinjer for genåbning af transportsektoren)*" (C(2020) 3139 final).

Det overordnede formål med retningslinjerne er at sikre en koordineret og ensartet tilgang til genindførelse af transporttjenester samt den frie bevægelighed, så hurtigt som den sundhedsmæssige situation tillader det, samtidig skal brugernes tillid til transporttjenesterne genoprettes.

Fsva. kollektiv transport anbefaler Kommissionen bl.a., at man opretholder afstand og sørger for god hygiejne. Kommissionen anbefaler også, at passagerer bør gøre brug mundbind, særligt hvor fysisk afstand ikke kan sikres, samt at dørene i tog skal åbnes automatisk eller fjernbetjent af togfører.

Fsva. luftfart anbefaler Kommissionen, at der lægges vægt på øget udluftning, luftfiltrering og vertikal luftgennemstrømning i fly og lufthavne, ligesom der opfordres til at holde afstand og undgå tæt kontakt. Kommissionen anbefaler også, at bevægelse ombord på fly bliver minimeret, og at alle passagerer tydeligt bliver gjort opmærksom på lufthavnens og luftfartselskabets sikkerhedsforanstaltninger. Herudover henviser Kommissionen til, at det europæiske luftfartssikkerhedsagentur (EASA) vil præsentere mere konkrete operationelle retningslinjer.

Fsva. vejtransport anbefaler Kommissionen, at der fortsat skal sikres en smidig afvikling af godstransporten over grænser, samt at retstilstanden gradvist skal genindføres. Kommissionen anbefaler også, at hygiejne på rastepladser, parkeringspladser og terminaler sikres for at mindske smitterisikoen. Herudover opfordrer Kommissionen til at organisere international buskørsel, så smittespredning begrænses i størst muligt omfang, fx. ved brug af udluftning fra vinduer frem for aircondition, og at smitteværn og tilgang hertil bør koordineres imellem operatører og medlemslande.

Fsva. havne – særligt havne som betjener passagerfærger – anbefaler Kommissionen, at disse etablerer faciliteter til isolering af personer mistænkt for at have COVID-19 samt udarbejder procedurer for håndtering af potentielle smittebærere. Kommissionen anbefaler også, at havnene udarbejder og opstiller informationsmateriale til passagerer, etablerer større ventearealer til passagerer samt adskiller de forskellige passager-flows. Herudover anbefaler Kommissionen, at havnene øger rengøring/desinficering af passagerarealerne samt sørger for beskyttelsesudstyr til og træning/instruktion af de af havnens ansatte, der er i tæt kontakt med passagerer.

En gradvis genoptagelse af turisttjenester og sundhedsprotokoller for virksomheder i hotel- og restaurationsbranchen

Kommissionens meddelelse om ”*retningslinjer for gradvis genoptagelse af turisttjenester og for sundhedsprotokoller for virksomheder i hotel- og restaurationsbranchen*” (C(2020) 3251 final) opstiller fælles målsætninger og rammer for en gradvis reetablering af turismerelaterede tjenesteydelser samt kriterier og principper for en genoptagelse af turismeaktiviteter.

I retningslinjerne opstilles fælles målsætninger og rammer uden forskelsbehandling for borgerne, de offentlige myndigheder, erhvervslivet og interessenter, der arbejder i turistsektoren med henblik på en gradvis reetablering af turismerelaterede tjenesteydelser.

Retningslinjerne er baseret på rådgivning fra Det Europæiske Center for Forebyggelse af og Kontrol med Sygdomme (EDDC) og er vejledende.

Kommission anbefaler, at medlemsstaterne tager hensyn til en række forhold, når de har besluttet at lempe eventuelle afbødningsforanstaltninger for at genoptage turismeaktiviteter: 1) Epidemiologisk evidens for at covid-19-forekomsten er faldet til et lavt niveau, 2) at der er tilstrækkelig kapacitet i sundhedssystemet til rådighed for den lokale befolkning og turisterne, 3) at der er etableret en solid overvågning og monitorering, 4) at der er testkapacitet til rådighed, 5) at der er kontaktopsporing til rådighed og 6) at der er etableret koordinerings- og kommunikationsmekanismer mellem myndighederne og de erhvervsdrivende, der er aktive i turistsektoren, og mellem lokale og nationale/regionale myndigheder i medlemslandene.

Kommissionen anbefaler, at foranstaltninger til begrænsning af turisttjenester og sundhedsrelaterede beskyttelses- og forebyggelsesforanstaltninger bør begrænses i rækkevidde og varighed til, hvad der er strengt nødvendigt for at beskytte folkesundheden.

Kommissionen foreslår endvidere en række principper for sundhedsprotokoller for virksomheder i hotel- og restaurationsbranchen med henblik på turisternes og arbejdstageres sundhed. Kommissionen opfordrer til at retningslinjerne tages i betragtning i forbindelse med udarbejdelse af nationale retningslinjer. Generelt opfordres også til, at foranstaltninger overholder EU's databeskyttelseslovgivning, at medlemsstaterne arbejder sammen med interessenter og til løbende evaluering af retningslinjer.

Kommissionen anbefaler, at en række vejledende principper lægges til grund i forbindelse med udarbejdelse af retningslinjer til hotel- og restaurationserhvervet:

- a) den epidemiologiske situation viser at covid-19-forekomsten er faldet til et lavt niveau
- b) sundhed og sikkerhed for gæster og arbejdstagere er en hovedprioritet, dvs. at tjenesteydelser skal følge foranstaltninger om forebyggelse af infektions- og virusoverførsel. Foranstaltningerne bør kommunikeres klart, bl.a. ved hjælp af digitale midler
- c) lokale ordninger mellem lokale og/eller nationale offentlige sundhedsmyndigheder og tjenesteydere i hotel- og restaurationsbranchen, så retningslinjer deles og anvendes

- d) handlingsplan i tilfælde af infektion
- e) uddannelse af personale ift. symptomer og covid-19 forebyggelse
- f) personaleledelse, der mindsker fysisk tilstedeværelse af personale
- g) information til gæster om covid-19 og kontaktoplysninger
- h) fysisk distancering og hygiejne på arealer, hvor gæster forventes at samles i længere tid, ligesom der bør overvejes alternative foranstaltninger for at beskytte gæster og arbejdstagere, hvor fysisk distancering ikke kan overholdes, fx anvendelse af glas- eller plastafskærmning, brug af masker, m.v.
- i) foranstaltninger til forebyggelse og bekæmpelse af infektioner kommunikerer til personale og gæster, herunder åndedrætsetikette, håndhygiejne, brug af ansigtsmasker, udluftning og rengøring og desinfektion samt
- j) handlingsplan for potentielle infektioner blandt gæster eller personale.

Henstilling ift. vouchers, som passagerer og rejsende får som alternativ til tilbagebetaling af aflyste rejse- og transporttjenester ifm. covid-19

Kommissionen adresserer desuden forbrugerrettighederne, hvori det fremhæves, at forbrugere ikke altid kompenseres for betalinger forud for aflyste transport- og rejseydelser (fx. overnatninger, billeje og events), men kan møde varierende aflysningspolitikker. Her vil Kommissionen støtte de europæiske forbrugercentre i forhold til at give information om, hvordan forbrugerne kan forholde sig til aflysninger, samt overveje hvordan centrenes tjenester kan udvides til at gælde rejsende fra tredjestater.

Dertil giver Kommissionen sine anbefalinger ift. vouchers i turismebranchen i meddelelsen ”*Henstilling om vouchers, som passagerer og rejsende får som alternativ til tilbagebetaling af aflyste rejse- og transporttjenester i forbindelse med covid-19-pandemien (henstilling om vouchers)*” (C(2020) 3125 final).

Det overordnede formål med henstillingen er at understrege, at operatører, arrangører og nationale myndigheder ikke må afvige fra bestemmelserne i passagerrettighedsforordningerne,¹ som sikrer, at forbrugerne har ret til omlægning af rejsen eller kontant refusion senest syv dage efter, at rejsen bliver aflyst. Det samme gælder for pakkerejsedirektivet, som sikrer, at den rejsende har ret til refusion uden unødigt forsinkelse og senest 14 dage efter, at rejsen er blevet aflyst. Forbrugerne kan af egen fri vilje vælge at acceptere en voucher frem for refusion, men Kommissionen understreger meget klart med henstillingen, at medlemslandene ikke må gå på kompromis med

¹ Forordning (EF) 261/2004 om flypassagerrettigheder, forordning (EF) 1371/2007 om jernbanepassagerrettigheder og forordning (EU) 181/2011 om buspassagerrettigheder

den høje forbrugerbeskyttelse ved at lade operatører og arrangører udstede vouchers uden forbrugers forudgående accept.

Herudover indeholder henstillingen forslag til, hvordan medlemslandene kan gøre vouchers mere attraktive for forbrugerne med henblik på, at flere forbrugere frivilligt vælger at modtage refusion for en aflyst rejse i form af en voucher. Kommissionen anbefaler for eksempel, at medlemslandene indfører en sikkerhedsordning over for forbrugerne i tilfælde af, at en operatør eller arrangør går konkurs. På pakkerejseområdet er forbrugernes vouchers dækket mod konkurs via Rejsegarantifonden, der er finansieret af pakkerejsebranchen. På flyrejseområdet er forbrugerne dog ikke dækket mod konkurs i samme omfang.

Kommissionen skitserer desuden en række karakteristika, som kan gøre vouchers mere attraktive. Dette omhandler bl.a. længden på gyldighedsperioden, muligheden for at anvende voucheren til andre destinationer samt at øge værdien af voucheren.

Øvrige tiltag

En central pointe i Kommissionens overordnede meddelelse er ønsket om at øge muligheden for at bruge digitale teknologier, når der rejses i Europa. Dette er særligt vigtigt, da det forventes, at de fleste europæere vil holde sine sommerferier inden for Europa denne sommer, hvorfor der er behov for, at de har let adgang til information om grænseforhold, rejserestriktioner – og rådgivning, tiltag for at sikre offentlig sundhed og sikkerhed, kontaktpunkter i sygdomstilfælde og åbne turisttjenester.

Her understreger Kommissionen digitale teknologiers rolle til at bekæmpe covid-19, fx. ift. at identificere mønstre for spredningen af virus og fysisk afstand, samt til at bistå med desinficering af steder med store mængder turister. Teknologierne skal samtidig give befolkningen mulighed for at tage egne foranstaltninger ift. fysisk afstandtagen.

Kommissionen vil konkret i samarbejde med medlemsstaterne udvikle rammerne for interoperabiliteten i medlemsstaternes kontaktsporingsapps. Derudover vil Kommissionen lancere en hjemmeside med turismeinformationer, der kombinerer oplysningerne fra medlemsstaterne og turist- og rejsebranchen, herunder oplysninger om nationale eller sektorspecifikke protokoller og ordninger for overholdelse, der opdateres i realtid. Endelig vil Kommissionen støtte innovative løsninger (fx. AI og robotter) til at kæmpe mod covid-19 og støtte turismeerhvervet med at tilpasse sig de nye omstændigheder, såfremt disse lever op til EU's databeskyttelseslove.

Kommissionen fremhæver derudover vigtigheden af samarbejde og koordination mellem de mange aktører i turismesektoren for at få lokale, regionale

og nationale tiltag til at spille effektivt sammen med Kommissionens vejledninger og tiltag. Derfor vil Kommissionen skabe koordinationsmekanismer for alle relevante EU-organer og agenturer i medlemsstaterne.

Turismeindustrien befinder sig i en svær situation og har brug for en vej ud af krisen. Kommissionen opfordrer ud over tiltagene, der gør det muligt for turister at rejse sikkert og trygt, medlemsstater til at gøre brug af mulighederne i *Coronavirus Response Investment Initiative*, der bl.a. indebærer fleksibilitet til at målrette de resterende strukturfondsmidler til covid-19 relaterede tiltag, herunder hjælpe med likviditet til SMV'er som led i forberedelse af sommersæsonen. En række medlemsstater har under den midlertidige statsstøtteramme, der tillige har til hensigt at hjælpe på likviditeten, givet bevillinger, tilskud til lån eller garantier samt kompensation til virksomheder.

Kommissionen fremhæver derudover, at EU-initiativet "*Support to mitigate Unemployment Risks in an Emergency Initiative*" (SURE) vil være med til at sikre arbejdspladser, herunder i den europæiske turismeindustri. Gennem instrumentet vil medlemsstaterne kunne få hjælp til at finansiere nationale lønkompressions ordninger via lån. En anden nøgleprioritet er, at de arbejdstagere, der mister deres job, får hjælp til at finde et nyt. Kommissionen støtter derfor op om partnerskaber mellem jobcentre og virksomheder der er med til facilitere hurtig omplacering samt kompetenceudvikling, m.v.

Kommissionen arbejder endvidere for at forbinde borgere med lokale turismetilbud samt fremme lokale turismeattraktioner og Europa som en sikker turistdestination. Det indebærer bl.a. etablering af et vouchersystem, hvor forbrugere får mulighed for at støtte deres favorithoteller eller restauranter samt tværeuropæiske kampagner om Europa som verdens førende turistdestination.

Endelig fremhæver Kommissionen som følge af covid-19 et behov i turistsektoren for at lære af krisen, så man kan forudse nye tendenser og forbrugermønstre, og Europa kan blive verdens førende turistdestination. Kernen i denne ambition er indsatser ift. bæredygtighed og den digitale omstilling. Heri sigtes efter at skabe rammer for billig og bæredygtig offentlig transport, forbedrede forbindelser, en diversificering af turismeudbuddet (f.eks. øgede aktiviteter uden for højsæsonen), øgede bæredygtighedskompetencer for ansatte i turismesektoren og en beskyttelse af Europas land- og marine. I tillæg hertil kan den digitale omstilling give nye muligheder for effektivt at håndtere knappe ressourcer, rejse- og turiststrømme, mens digitale værktøjer kan give rejsende tiltro til Europas rejse- og turismesektorer. Inden for disse to spor er

der et fokus på SMV'erne, som behøver støtte ift. bæredygtighed og digitalisering til at sikre, at lokale turismevirksomheder bliver modstandsdygtige og konkurrencedygtige.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke forholdt sig til meddelelsen.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Meddelelsen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser. Indholdet kan dog senere udmøntes i konkrete retsakter, der kan få lovgivningsmæssige konsekvenser på sigt.

Økonomiske konsekvenser

Meddelelsen har ikke i sig selv samfundsøkonomiske eller statsfinansielle konsekvenser. Det bemærkes, at meddelelsen lægger op til kommende krav om udstilling af flere offentlige data, hvilket potentielt kan være omkostningsfuldt for forskellige myndigheder. Det er på foreliggende grundlag ikke muligt at komme med et skøn over de statsfinansielle konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Meddelelsen medfører ikke i sig selv administrative konsekvenser for dansk erhvervsliv. Indholdet kan dog senere udmøntes i konkrete retsakter, der potentielt medfører væsentlige konsekvenser for erhvervslivet, herunder administrative konsekvenser for danske virksomheder.

8. Høring

Forslaget er sendt i høring i EU-specialudvalget for konkurrenceevne, vækst og forbrugerspørgsmål og EU-specialudvalget for transport med frist den 27. maj 2020. Der er modtaget høringssvar fra Brancheorganisationen for den Danske Vejgodstransport, Dansk Erhverv, Dansk Industri (DI Transport & DI Turisme), Danmarks Rejsebureau Forening og Forbrugerrådet Tænk. Der er tillige modtaget høringssvar fra Erhvervsflyvningens Sammenslutning, der ikke har bemærkninger.

Generelle bemærkninger

Brancheorganisationen for den Danske Vejgodstransport (ITD) støtter Kommissionens tiltag for at genoprette den frie bevægelighed og genåbne de indre grænser på forsvarlig vis, da man derigennem sikrer en glidende lastbiltrafik på tværs af grænserne i Europa til transport af gods og varer.

Dansk Erhverv (DE) anser det som utrolig vigtigt, at der både på lokalt, nationalt og europæisk niveau i den kommende tid er fokus på at genoprette turismen og hilser denne høring og overvejelserne bag den velkommen. **DE** ser med dyb bekymring på prognoserne for turismebranchen og kan genkende det generelle billede, der beskrives i Kommissionens analyse.

For **DE** er det afgørende, at der på tværs af hele EU bliver igangsat initiativer til at få turismen tilbage på fode igen. Dog understreges, at den nuværende situation, hvor statsstøtteregeleer i praksis er sat ud af kraft, ikke er langtidsholdbar. **DE** foreslår at statsstøtte i turismesektoren som følge af covid-19 skal nedtrappes i en periode, mens støtte bør foregå med fælles spilleregler, gerne ud fra objektive kriterier og med en koordineret og fastsat aftrapning.

DE deler ambitionen om at Europa skal være verdens førende turistdestination for turismeoplevelser med fokus på bæredygtighed, kvalitet, værdi og innovation og bakker op om initiativet med en European Tourism Convention. Derudover støtter **DE** ønsket om et bedre samarbejde på alle områder, både mellem forskellige myndigheder på forskellige niveauer, men også mellem forskellige brancher, samt at man indtænker turismen i markedsføringen af andre områder, fx kulturområdet og ift. transportområdet.

Dansk Industri (DI) finder overordnet meddelelserne fra Kommissionen balancerede og hensigtsmæssige ud fra et ønske om at sikre en koordineret og harmoniseret tilgang til genopretningen af den europæiske turismesektor og sikring af de europæiske transportforbindelser. Herunder en tilbagevenden til ubegrænset fri bevægelighed for personer og genoprettelse af et Schengenområde, der fungerer efter forskrifterne.

DI er enig med Kommissionen i, at en ophævelse af restriktionerne er af afgørende betydning for den økonomiske genopretning, ikke blot i EU, men set i et globalt perspektiv. Meddelelserne adresserer væsentlige elementer på tværs af sektoren, herunder luftfart, kollektiv transport, vejgodstransport, grænsekontrol, turisme mv. og det synes hensigtsmæssigt at fokusere på transportformerne, transportforbindelserne og de øvrige elementer i sammenhæng. Det skal naturligvis pointeres, at den frie bevægelighed skal sikres under behørig hensyntagen til sundhedssituationen.

DE & DI ser positivt på støtte til øget brug af digitale løsninger og ny teknologi (fx. en fælles hjemmeside med aktualiseret information om grænsesituationen mv.). **DI** fremhæver dog, at støtte bør gives på en sådan måde, at den så vidt muligt direkte tilgår virksomhederne, mens regeringerne bør tage højde for eksisterende og velfungerende private løsninger.

Forbrugerrådet Tænk (FT) støtter Kommissionens forslåede kriterier. **FT** mener (og har hele tiden ment), at rejsendes rettigheder skal overholdes. Det er særligt vigtigt i en krisetid at have stærke forbrugerrettigheder og at opretholde forbrugertilliden.

Specifikke bemærkninger

En faseinddelt og koordineret tilgang til genoprettelse af den frie bevægelighed og ophævelse af kontrollen ved de indre grænser

DE bakker op om ambitionen om at åbne grænserne inden for EU inden sommerens turistsæson. Det er en fornuftig overvejelse at se på områder med lignende smittetryk som udgangspunkt for en gradvis åbning og Kommissionen ses som oplagte organ til at sikre god koordination mellem landene. Det er afgørende med fælles kommunikation og ensartede retningslinjer samt en tæt koordinering i europæisk regi. En fælles koordinering er også afgørende for at styrke tilliden, da turisme kun kan blomstre, hvis der er gensidig tillid til, at det er sikkert at rejse - og modtage turister.

DE vil samtidig gerne understrege at EU-lande naturligvis selv bestemmer hvornår de vil åbne grænserne, men vil dog opfordre til fælles koordinering på EU-niveau da turisme i sagens natur er international.

DI finder generelt denne meddelelse velbegrunder og et godt værktøj for medlemslandene til at sikre en koordineret åbning af grænserne og sikre den frie bevægelighed. Ikke mindst pointerer meddelelsen den ikke uvæsentlige problemstilling, der knytter sig til grænsegængere.

DI er enige i, at der bør ske en gradvis, og gerne koordineret, åbning af grænserne mellem medlemslande med ensartede risikoprofiler. En gradvis åbning skal ske med et stærkt fokus på sundhedsmæssige hensyn og med en samtidig fleksibilitet, der tillader lokale løsninger tilpasset lokale forhold, herunder den lokale sundhedsmæssige situation. Hvis en koordinering ikke kan ske på EU-niveau, kan Kommissionen med fordel sikre medlemslandene, virksomhederne og befolkningerne overblik over rejsemuligheder i Unionen. Fx. via det websted, der nævnes under "*Anvendelse af digital teknologi*".

DI pointerer, at medlemsstater i forbindelse med åbningen af grænserne bør give arbejdstagere, især transportarbejdere, grænsegængere, udstationerede og sæsonarbejdere samt tjenesteudbydere mulighed for at passere og sikre dem uhindret adgang til deres arbejdssted. Dette bør også gælde,

hvis sådanne arbejdstagere og tjenesteudbydere kun passerer gennem en medlemsstat. Medlemsstaterne bør også videreformidle behovet for at yde passende sundheds- og sikkerhedsbeskyttelse til arbejdsgiverne.

DI bemærker ift. turist- og oplevelseserhvervene, at en genåbning af grænsetrafikken er en af forudsætningerne for at genskabe en velfungerende økonomi og efterspørgsel. En faseinddelt genåbning bør således ske i en balance mellem sundhedsmæssige og samfundsøkonomiske hensyn.

Genoptagelse af transporttjenester og forbindelser

ITD bakker op om de foranstaltninger, som skal kunne træffes for at beskytte transportarbejdernes og passagerernes sundhed, der udgør forudsætningen for en gradvis genindførelse af alle transportformer.

ITD har erfaret, at vejgodstransportvirksomheder til dels ikke har haft tilstrækkelig adgang til fx sanitære faciliteter og understreger vigtigheden af, at der er tilstrækkelige faciliteter, samt at disse rengøres regelmæssigt. Faciliteterne bør ikke lukkes, da det alt andet lige vil flytte problemet frem for at løse det. Også på færgeafgange og togafgange bør der sikres bedst mulig hygiejne, men uden at kapacitet lider uforholdsmæssig heraf.

ITD er enig med Kommissionen i, at transportarbejdere skal instrueres med henblik på at mindske virusspredningen, men instrukserne afhænger også i høj grad af adgangen til information fra myndighederne, som myndighederne bærer ansvaret for. Her understreges det, at information om sygdomsforebyggelse og nationale særregler fra såvel indland som udland derfor bør være lettilgængelig fra myndighederne, hvilket kan opnås i samarbejde mellem EU-landes myndigheder, så såvel arbejdstagere som arbejdsgivere lettere får adgang til relevant information.

ITD støtter Kommissionens ønske om en uhindret strøm af varer og bemærker, at medlemslandene, i takt med at trafikken igen vil stige, fortsat bør tilgodese vejgodstransporterhvervet og sikre, at transport af gods og varer ikke bliver sænket som følge af øget trafik.

ITD opfordrer til, at man genovervejer i hvilken udstrækning kørselsforbud er nødvendige, såsom forbud mod søndagskørsel og kørsel på helligdage midt i ugen, samt at man sikrer en maksimal udnyttelse af infrastrukturen i hele Europa. Derudover er en forlængelse af køre – og hviletidslempelserne ikke nødvendig.

DE fremhæver, at international transport af personer og gods er afhængig af ensartede regler på tværs af de omfattede lande og anerkender ift. gods-transport den indsats, som der er gjort både bilateralt og fra EU for at holde godsstrømmene i gang.

Ift. persontransport mener **DE**, at fremadrettede tiltag for at åbne brancherne på sundhedsmæssig ansvarlig vis sker koordineret og så vidt muligt med ensartede krav til operatørerne på tværs af landegrænser, både i EU og ift. den globale persontransport.

DI er bekymret for covid-19- krisens langsigtede konsekvenser for den kollektive trafik i Danmark. Derfor har **DI** igangsat en analyse af de samfundsøkonomiske konsekvenser, hvis flere passagerer vælger den kollektive trafik fra og bilen til som supplement til de beregninger, som TiD (Transportselskaberne i Danmark) og Metroselskabet har offentliggjort.

DI er enig i, at der bør gælde nogenlunde samme retningslinjer på tværs af transportformerne i den kollektive trafik. Mange passagerer rejser med flere transportformer og ensartede retningslinjer kan gøre det tryggere for dem at vende tilbage.

DI støtter hensigten ved at opretholde godstransporten for at sikre forsyningskæderne, men der bør være opmærksomhed på, at en eventuel øget grænsekontrol af privatpersoner kan medføre mere kø ved grænserne, som kan skabe forsinkelser for både godstransport/persontransport og transportpersonale (der bør forstås bredest muligt, så fx. lagermedarbejdere dækkes).

DI ser potentielle konflikter med passagerrettighederne ift. pkt. 25 om rettigheder, pligter og beføjelser til fx. at afvise passagerer som ikke følger reglerne. Der er behov for at dette afklares.

Der kan ifølge **DI** være stor forskel på transportsystemerne, digitale løsninger og passagerens ageren på tværs af de europæiske landegrænser. En del af retningslinjerne bør derfor tilpasses den nationale situation. Det gælder bl.a. retningslinjer om mundbind, håndsprit og øvrige værnemidler samt procedurer vedr. isolering af syge og mistænkte syge.

Ift. luftfart kan **DI** henvise til den igangværende dialog mellem **DI** / Brancheforeningen for Dansk Luftfart og Transportministeriet om de kommende EASA/ECDC-retningslinjer, der ventes at dække meddelelsens anbefalinger. Fsva. angår pkt. 57 om transport ad vandvejen mangler der i meddelelsen en henvisning til "havnebusser" medmindre sådanne fartøjer falder ind under øvrig offentlig transport. Det fremgår dog ikke. Retningslinjerne er målrettet den konkrete situation med covid-19, der forhåbentlig ophører på et tidspunkt. Derfor bør dokumentet være udstyret med en angiven solnedgangsklausul, så retningslinjerne evalueres med faste mellemrum, og ophører automatisk per en given dato, hvis ikke andet besluttet inden. Dette skønnes væsentligt, da der ellers er en risiko for, at der på et

tidspunkt opstår uklarhed om, hvad der er gældende. Det kan samtidig give incitament til at sikre løbende evaluering af retningslinjerne.

En gradvis genoptagelse af turisttjenester og sundhedsprotokoller for virksomheder i hotel- og restaurationsbranchen

DE er enige i, at en åbning af turismeerhvervet kræver at covid-19 er under kontrol og at åbningen sker sundhedsmæssigt forsvarligt i hele Europa.

DE ser positivt på, at der i EU-regi udvikles bud på retningslinjer for at sikre en vis ensartethed i landenes nationale retningslinjer. Virkeligheden har imidlertid overhalet disse retningslinjer i en dansk kontekst, hvor der allerede er blevet udarbejdet særskilte retningslinjer for restauranter, hoteller og andre områder af dansk turisme. Her opfordres til, at Danmark deler disse retningslinjer med Kommissionen, således de danske erfaringer kan bruges andre steder i EU.

DE bakker op om, at der skal holdes en tæt kontakt med relevante interessenter i løbet af genåbningen på turismeområdet. Det er gavnligt både i en dansk og en europæisk kontekst.

DI bakker op om de ikke-bindende retningslinjer som et godt udgangspunkt for at skabe ensartede vilkår for turister og virksomheder på tværs af medlemslande. Jo mere de sundhedsmæssige foranstaltninger ligner hinanden på tværs af grænser, desto større er sandsynligheden for, at de overholdes og benyttes af omrejsende turister. Dertil kommer en øget oplevelse blandt turister af tryghed ved konsistent højt hygiejne- og sikkerhedsniveau.

DI mener dog, at vejledningens indhold skal være så fleksibelt, at den tillader lokale løsninger tilpasset lokale forhold, herunder lokal sundhedsmæssige situation og nationale retningslinjer for foranstaltninger ved genåbning.

Henstilling ift. vouchers, som passagerer og rejsende får som alternativ til tilbagebetaling af aflyste rejse- og transporttjenester ifm. covid-19

DE bakker op om opfordringen til at etablere voucherordninger og finder det positivt, at der skabes initiativer for at sikre likviditet og giver mulighed for at fastholde forbindelsen til kunden til et senere tidspunkt.

DE ser den danske Rejsegarantifond som en oplagt model til understøttelse af voucher-modeller, da den garanterer passagerer at deres vouchers ikke bliver værdiløse ved konkurs og samtidig undgår at trække penge ud af en historisk presset turismesektor. Det er vigtigt for **DE**, at initiativer på dette område ikke bliver konkurrenceforvridende ved fx kun at give muligheder for indløsning af vouchers i en national kontekst eller lignende. Det bør

sikres, at der ikke bliver indført skjult statsstøtte gennem en voucherordning.

Kommissionen har til **DE**'s store beklagelse underkendt et dansk bud på en voucher-ordning. Dette sker på trods af, at **DE & DRF** er opmærksomme på, at en række andre lande fraviger direktivet og laver voucher-ordninger, der ikke giver mulighed for at få pengene udbetalt. Det er ikke hensigtsmæssigt, at der er forskellig praksis på området, da dette er stærk konkurrenceforvridende og stiller de danske forbrugere i en situation, med et på sigt mindre udbud af rejsearrangører – og stiller de danske rejsevirkksomheder dårligere, da de ikke har samme mulighed for at benytte voucher-ordninger til at sikre øget likviditet netop nu, hvor behovet er stort.

DI så gerne, at Kommissionen havde udvist større forståelse for den likviditetsklemme som luftfartsselskaberne er i pga. manglende indtægter. Det havde været betimeligt om Kommissionen havde åbnet for muligheden for at udstede vouchers uden frivillighed for en periode - mod at medlemsstaterne etablerer en konkurssikringsmekanisme for forbrugerne. En konkurssikringsmekanisme kunne uden større vanskeligheder være etableret i Danmark.

DI bakker op om alle finansielle instrumenter, der kan styrke især SMV'erne i turisterhvervenes likviditet på kort og mellemlang sigt. Dermed bør der også lægges vægt på finansieringsinstrumenter, der understøtter virksomhedernes investeringer og fortsatte udvikling og vækst.

Danmarks Rejsebureau Forening (DRF) finder det overordnet set positivt, at Kommissionen er opmærksom på rejsebureaubranchens enorme likviditetsproblemer som følge af covid-19-pandemien, og på den baggrund til en vis grad bakker op om udstedelsen af vouchers. Det er til gengæld yderst beklageligt og uholdbart, når Kommissionen i denne ekstraordinære situation fastholder, at betaling med vouchers alene sker på frivillig basis.

DRF ser Kommissionens tiltag, fx. til sikre den rejsende mod, at dennes tilgodehavende går tabt ved rejsearrangørens konkurs, samt at voucheren har en udløbsdato, hvorefter beløbet skal refunderes til den rejsende, som værende fornuftige. **DRF** kan dog kun bakke op omkring de pågældende tiltag, hvis der samtidig indføres en midlertidig periode, hvor vouchers ikke udelukkende beror på frivillighed. Dette henset til rejsebranchens uoverskuelige likviditetsproblem forårsaget af de talrige aflysninger i kølvandet på covid-19-pandemien.

DRF påpeger, at rejsearrangørernes likviditetsproblemer forværres af det faktum, at de skal tilbagebetale pakkerejsens fulde pris til den rejsende,

mens rejsearrangørerne ikke altid selv rettidigt modtager tilbagebetaling af forudbetalte tjenester, der indgår som en del af pakkerejsen.

FT ser stadigvæk, at rejseselskaber ikke overholder passagerrettighederne. Vi vil på det kraftigste opfordre til at Kommissionens passagerregler, henstilling d. 13.5., vejledning fra d. 19.3 samt fortolkningsvejledning d. 18.3. overholdes og håndhæves. Rejsbureauerne må gøre vouchers til et attraktivt tilbud, som deres kunder gerne vil tage imod, men det er vigtigt at holde fast i, at det er et frivilligt valg, og at forbrugerne har krav på at få deres penge tilbage, hvis de vælger det, ved aflysning af pakke- eller flyrejse.

FT fremhæver, at i Danmark dækker Rejsegarantifonden forbrugeres modtagne vouchers fra pakkerejser i tilfælde af konkurs, men ikke vouchers fra flyselskaber. **FT** mener derfor, at reglerne bør ændres, så Rejsegarantifondens flykasse pålægges også i tilfælde af flyselskabers konkurs at dække forbrugernes vouchers fra flyselskaber.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes bred opbakning til pakken – især til den anbefalede fremgangsmåde, som er gradvis, kontrolleret og tager højde for medlemsstaternes epidemiologiske situation.

I forhold til spørgsmålet om vouchers forventes der delte meninger til Kommissionens vejledninger, idet 13 lande (BE, BG, CZ, EL, ES, FR, HR, IT, LU, MT, NL, PL, PT) af Kommissionen vurderes ikke at overholde de gældende reglerne fsva. pakkerejser. Det må antages, at nogle lande arbejder for at gøre vouchers obligatoriske for at sikre likviditeten i rejsebranchen og derfor ikke deler Kommissionens synspunkt om, at udstedelsen af vouchers ikke må ændre ved forbrugernes ret til refundering, men i stedet bør gøres mere attraktiv.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen byder Kommissionens turismepakke velkommen og ser positivt på, at Kommissionen har udarbejdet en fælles tilgang til at genoprette turismeerhvervet, som er hårdt påvirket af covid-19-udbruddet.

Regeringen støtter Kommissionens fokus på en gradvis og kontrolleret genåbning af turismeerhvervet.

Regeringen støtter Kommissionens tilgang til at fremtidssikre den europæiske turismesektor efter covid-19, hvor der sigtes efter, at Europa bliver en foregangsregion inden for bæredygtighed og digitalisering. Dette passer med regeringens fokusområder for genopretningen af Europas økonomi efter covid-

19, hvor den grønne og den digitale omstilling bør udgøre rygraden i indsatser på både kort og lang sigt. Her stiller Regeringen sig positivt over for Kommissionens fokus på SMV'er, da disse er vigtige i forhold til at sikre EU's fortsatte ledende rolle for grøn teknologiudvikling.

Regeringen lægger vægt på behovet for et barrierefrit, åbent og fair indre marked, som giver virksomheder mulighed for at vokse og nytænke på tværs af grænser og sektorer.

Regeringen tager Kommissionens anbefalinger og retningslinjer angående meddelelsen *"Hen imod en faseinddelt og koordineret tilgang til genopretelse af den frie bevægelighed og ophævelse af kontrollen ved de indre grænser"* til efterretning.

Angående forhandlingerne om revision af EF-forordning nr. 883/2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger, er det afgørende for regeringen, at en kommende aftale er balanceret. Det er regeringens holdning, at det kompromisforslag, der har ligget på bordet indtil nu, ikke lever op til en rimelig balance, og regeringen arbejder derfor fortsat for at trække forslaget i retning af danske prioriteter.

Regeringen bakker op om, at det er hensigtsmæssigt, at der udarbejdes retningslinjer for en *gradvis genoptagelse af turisttjenester og for sundhedsprotokoller for virksomheder i hotel- og restaurationsbranchen*. Regeringen finder, at det er vigtigt, at disse udarbejdes med udgangspunkt i de nationale sundhedsmyndigheders anbefalinger. Regeringen har udarbejdet retningslinjer for ansvarlig indretning af restauranter, caféer, hoteller og feriecentre m.v. i lyset af udbruddet af COVID-19. Det vurderes umiddelbart, at de nationale retningslinjer i relevant omfang afspejler EU-retningslinjerne for gradvis genoptagelse af turisttjenester og for sundhedsprotokoller for virksomheder i hotel- og restaurationsbranchen.

Ift. retningslinjer for genåbning af transportsektoren deler Regeringen Kommissionens målsætning om at genskabe tilliden til transportsektoren gennem tydelige og koordinerede retningslinjer. Regeringen tager udgangspunkt i de danske sundhedsmyndigheders anbefalinger, som langt hen ad vejen harmonerer med Kommissionens retningslinjer.

Regeringen ser dog gerne, at retningslinjerne hovedsageligt vedrører grænseoverskridende transport, da der er stor forskel på smittespredning og smittetryk på tværs af de europæiske medlemslande, og forskelle i transportsystemer, digitale løsninger og passageres ageren, hvilket tilsiger en forskellig implementering af Kommissionens retningslinjer inden for hvert medlemsland.

Der er ikke direkte udgifter forbundet med turismepakken, men regeringen vil søge at leve op til retningslinjerne på den mest omkostningseffektive måde og så det indgår i de eksisterende danske retningslinjer og tiltag.

Regeringen mener, at der skal være proportionalitet baseret på sundhedsfaglig evidens mellem tiltagens indgreb og de reelle effekter heraf, herunder med hensyntagen til statsfinansielle og erhvervsøkonomiske konsekvenser. Kommissionens retningslinjer kan således implementeres, såfremt det giver mening og er realistisk i en dansk kontekst. Især retningslinjerne for så vidt angår havne vurderes at være ikke-proportionelle, uhensigtsmæssige og med betydelige omkostninger for såvel havne som færge-selskaber, som vil blive videreført til passagerer og godstransport og dermed hæmme væksten og den økonomiske genopretning. Regeringen mener desuden, at Kommissionens retningslinjer bør evalueres løbende for at sikre at de fortsat er retningsgivende i forhold til den løbende udvikling.

Ift. henstilling om vouchers, især på luftfartsområdet, har regeringen tidligere udtrykt bekymringer ved at lade luftfartsselskaber udstede vouchers til forbrugere uden forudgående accept. Regeringen har sammen med Norge, Sverige og Finland sendt et brev til Kommissionen, hvor det bl.a. fremføres, at der er behov for at undersøge konsekvenser nærmere af det forslag om brug af vouchers, som er stillet af en række medlemslande til Kommissionen, da der kan være en række forbrugermæssige, politiske og juridiske problemstillinger. Regeringen noterer i den sammenhæng, at Kommissionen ved flere lejligheder og nu også med denne anbefaling har understreget, at udstedelsen af vouchers kun kan lade sig gøre, hvis forbrugeren accepterer det.

Regeringen er bekymret for, at tilliden til bl.a. luftfartsbranchen kan blive svækket, hvis forbrugerne ikke kan være sikker på, at de kan få pengene for en flybillet refunderet, hvis deres rejse bliver aflyst. Luftfarten står over for en meget usikker fremtid, hvor der er behov for stabilitet og tryghed. Regeringen mener ikke, at udstedelsen af vouchers med en lang gyldighedsperiode har nogen positiv effekt på hverken stabiliteten eller trygheden hos forbrugerne. Forslaget kan derfor risikere at have en modsat og dæmpende effekt på efterspørgslen efter flyrejser.

Fly- og pakkerejser er tæt forbundne, da pakkerejseudbydere køber flyrejser til deres kunder. Det betyder, at en eventuel voucherordning for flyrejser ikke kan fungere uden at samme mulighed skabes for pakkerejser. Det vil nemlig betyde, at flyselskaberne vil kunne udstede vouchers til pakkerejsearrangørerne, som ikke vil have samme mulighed for at udstede vouchers til forbrugerne. Regeringen deler derfor henstillingernes betragtninger om, at der er behov for at understøtte luftfarts- og pakkerejsebranchen,

som begge har store likviditetsudfordringer. Regeringen tager Kommissionens henstilling til efterretning og forsøger at identificere andre løsninger på området.

Refusion af flybilletter og pakkerejser medfører uundgåeligt et yderligere likviditetspres. Derfor har regeringen også vedtaget en række økonomiske hjælpepakker til erhvervslivet, som også har omfattet luftfartsselskaberne og pakkerejsebranchen. Regeringen finder ikke, at forbrugernes penge skal anvendes til at understøtte likviditeten hos luftfartsselskaberne. Regeringen noterer sig, at såfremt rejseudbydere går konkurs efter at have udstedt en voucher, er det vurderingen, at det vil blive dækket af Rejsegarantifondens fondskasse for pakkerejser og sammensatte rejsearrangementer, som netop beskytter forbrugere i tilfælde af konkurser hos pakkerejseudbydere.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.